Daniel Bernar d (Kleden ar Hab 1883 – Kleden ar Hab 1971 Deuz an tu-mañ e vo kavet ar skrid orin.	La Révolution française et le langue bretonne, bet embannet e 1913. Deuz an tu-mañ ar skrid bet modernnaet an daore-skriva. Ar geriou galleg a zo bet adskrivet hervez doar e-skriva ar brezoneg.
Ar rêtés et Prodamations du Directoire du dépar tement du Finistère. **(1791. - An VI).** Prodamation du Directoire du dépar tement du Finistère surles troubles du Morbihan, 1er mar s 1791 : - An Directoir a zo en em lakaet da zeliberi war discourç an aotrou President pehini en deus par lantet eus ar c'helou trubuillus a so bet recevet eus ar guear a Venet: . An Directoira zo glac'har et meurbet o sonjal d'ar malheuriou erruet e-touez tud divar ar meas, ebar s an depar tamant Morbihan, pere a so bet sivaz tromplet o cridi e voa ar c'honstitution civil an Ilis capabl da zistruji ar Religion santel. Imp. Derrien, Kemper. - Placar d. **Sur le nouveau Calendrier.** Les administrateurs du dépar tement du Finistère à ses administrés sur le calendrier. républicain, 7 thermidoran VI. Bar azer, Kimper. - Placar d. Administratourien dépar tamant Finisterd'ho c'honcitoyanet : HON BREUDEUR, Hoc'h administratourien na d'leont adreçzi nemet langaich ar raeson hag hini al laezenn. Au dever-ze a zo ispicial preçazoh evitho hag indispansaploc'h, pa velont tud malicius pere, o tromplâ ho breudeura feiz-vad, maes disaviset war an attaich ho deuz evet opinionou fazius hag accoustumanchou an amserdremenet, a zeu da oberdezo caçzoud qen a spered, qen a gar antez a dIe d'a *institutionnou* ar Republiq, peb citoyen à Franç kelennet mad, pe didromplet. Piou allaz a ro deoc'h aliou kertrompluz ? Adversourien an *Ingalité* : ar re pere, o sonchal n'a veomp ket henvel outho, n'ho devoa guechal evidomp nemet disprijanç ha corveou : ar re pere n'a bermettent ket deomp cahout ursonch deomp hon-hunan !. .. Petra a zesiront-y hirio ? Dalea da viana, eurusdet ha nerz ar Gouar namant, pehini, na ellont ket trec'hi. Cetù ho deczir, da behini e servichont oc'hunan dre o sempladurez hag ho tyavisamant. Deoc'h ispicial e c'hadrczomp ar reflexionou ma, porcion kerprecius eus hon administret,	**Ar rêtés et Prodamations du Directoire du dépar tement du Finistère.** **(1791. - An VI).** Prodamation du Directoire du dépar tement du Finistère surles troubles du Morbihan, 1er mar s 1791 : An “Directoire“ a zo en em lakaet da zeliberi war diskouran aotrou Prezidant an hini en-deus par lantet euz ar helou trubuilluz a zo bet resevet euz ar gêra Vrest : An “Directoire“ a zo glahar et meurbed o soñjal d'ar gwalleuriou erruet e-touez tud diwar ar mêz, e-bar z an depar tamant Morbihan, ar re a zo bet siwaz tromplet o kredi e oa koñstitusion sivil an Iliz kap da zistruji ar Relijion santel. **Sur le nouveau Calendrier.** Les administrateurs du dépar tement du Finistère à ses administrés sur le calendrier. républicain, 7 thermidoran VI. Bar azer, Kemper. - Placar d. Administratourien depar tamant Penn-ar _Bed d'o honsitoaioned. ON BREUDEUR Hoh administratourien ne dleont adresi nemed langaj ar rezon hag hini al lezenn. An dever-ze a zo ispisial da genta evito ha red-oll pa welont tud valisiuz ar re, o trompla o breudeura feiz vad, mez diavizet war an atach o-deus evid opinionou faziuz hag akustamañchou an amzerdremenet a zeu da oberdezo kas ken a spered, ken a gar antez a dle da *iñstitusionou* ar Republik, pep sitoaian a Frañs kelennet mad, pe didromplet. Piou, allaz, a ro deoh aliou kertrompluz ? Adversourien an Iñgalite : ar re, o soñjal ne vezom ket heñvel outo, n'o-deboa gwechall nemed disprizañs ha korveou : ar re na bermetent ket deom kaoud eru soñj deom on-unan ! Petra a zeziront-i hizio ? Dalea da vihanna, eürusted ha nerz at Gouar namant, an hini na hellont ket trehi. Setu o dezir, dan hini e servijont o-unan dre o zempladurez hag o diavizamant. Deoh ispisial eh adresom ar refleksionou-mañ, porsion ket prisiuz euz on

deoc'h holl citoyanet util, deoc'h ar tisanet, deoc'h pere a zo car guet d'a eserci war ar maeas an eçzanta eus ar micheriou, al LABOURER-DOUAR .. Sonchet, hon breudeur, ha sonchet mad penaos ar *Revolucion* zo great evid-hoc'h ha non pas evit he adversourien. Galloud a reomp opposi, gant avantaich, d'ar *c'halender*ancien, Calanderar Republiq. Hèma an deuz consacret d'al Laboure pad pep bloaz, kalz a zevesiou e spaz pere ho tyouvraec'h labourus, evel chadennet, n'a servichent deoc'h nemet d'a zispign ar profid ho poa destumet en deiz diar auq.

An organisacion nevez a zo profitabl d'an activite pehini a dle rên en attelierpeb micherour, en tyeguez peb Labourerdouar . Creski a ra evelhen ho moyennou, moyennou precius, dre bere, e plaç an ezommou criz, e vellomp an abondanç en ho tieguezou. Tud labourus, tadou a famille, gald a refec'hu, en eurbrofita euz a effejou ken avantaijus deoch, n'ac'h urvirionez kerconsolant deomp-holl ? War guementze, en em rapportomp d'ho calonnou guirion, hag e c'henterrogomp hoc'h anoudeguez-mad... Ya, deiziou ziskis a renker; maes ivez, n'a dleont ket ar riout ken aIiez : an decadiou, netra convenaploc'h evit eurseurd objed ; ouspenn, an decadiou a zo deiziou e pere e tléomp en em reunissa evel breudeur, evel tud ingall, evel tud libr. Dedyet-int d'a celebri ar gouelliou nacional, da instrui ar bobl eus al lezennou. Ped guech, evit bèa bed lezourec d'en em instrui eus ho kiriou hag eus ho teveriou, n'ho c'heus-hu ket esposet ho interest propr, n'ho c'heus-hu ket great gaou euz hoc'h o'ch-unan ? Na anaet ket al lezennou, a leverit-hu ! Urseurd digar ez neo ket recevapl. Lennet-int deoc'h e certen deiziou statudet : goude ar bublicacion-ze, e zomp oll obliget d'ho observi. .. En em glem a red a enep cenchamanchou controll da opinionou fauz, forget en amseran ignoranç hag ar slavaich' ar c'hruella. Ar Gouar namant, pehini,n'a glasq nemet eürusdet an oll, a dle, non pas hepken attaki opinionou kerfaziuz, maes ho distrugea. An urzou nevez evit d'erc'hell ar foar iou hag ar mar c'hajou, an deus, ouspenn an intaneion-ze, an intancion merket-mad da etablissa communicacionou avantaijuz-hoc'h d'ar c'honverz, d'a renta eezoc'h an trafiq etre ar eitoyanet... Tromplerien int ar re pere à suppoz d'ar Gouar namant ha d'ho administratourien intancionnou dishenvell. An dud a voal-intaneion-ze en em vireus ar

administred, deoh oll sitoaianed util, deoh ar tizaned, deoh ar re a zo kar get da egzersi war ar mêz an egzanta euz ar micheriou, AL LABOUR-DOUAR . Soñjet, on breudeur, ha soñjet mad penaoz ae *Revolusion* 'zo greet evidoh ha nompas evid he adversourien. Galloud a reom opozi, gand avantaj, d'ar *halander*añsian, Kalanderar Republik. Hemañ en-desu koñsakret d'al Laboure-pad peb bloaz, kalz a zeveziou e spas ar re ho tiouvreh labouruz, evel chadennet, ne zervijent deoh nemed ad zispign ar profit ho-poa dastumet en deiz diar og.

An organizasion nevez a zo profitabl d'an aktivite an hini a dle ten an telie peb micherour, en tiegez peb Labourer-douar . Kreski a ra evel-henn ho moaiennou, moaiennou prisiuz, dre ar re, e plas an ezommou kriz, e welom an aboñdañs en ho tiegeziou. Tud labouruz, tadou a famill, galloud a rafeh-hu, en eru brofita euz a efejou ken avantajuz deoh , nah eru wirionez kerkoñsolant deom oll ? War genment-se, en em raportont d'ho kalonou gwirion, hag eh interogom hoh anaoudegez vad... Ya, deiziou diskuiz a ranker; mez ivez ne dleont ket ar ruoud ken aliez : An dekadou, netra koñvenaploh evid eurseurt objet ; Ouspenn an dekadou a zo deizou ere tleom en reünisa evel breudeur, evel tud ingal, evel tud libr. Dediet int da zelebri ar goueliou nasional, da iñstrui ar bobl euz al lezennou. Ped gwech, evid beza bet lezoureg d'en em iñstrui euz ho kwiriou hag euz ho teveriou, n'hoh-eus-hu ket egzpozet interest prop, n'hoh-eus-hu ket greet gaou euz hoh-unan ? Ne anavet ket allezennou, a leverit-hu ! Eurseurt digar ez n'eo ket resevabl. Lennet int deoh e serten deiziou statudet : goude ar bublikasion-ze, ez om oll oblijet do observi... En em glemm a ret a-eneb chañchamañchou kontrol da opiniou faoz, forjet en amzeran ignorañs hag ar sklavah ar hrudella.Ar Gouar namant, an hini na glask nemed eürusted an oll, a dle nompas hepken ataki opinionou kerfaziuz, mez o distruja. An urzou nevez evid derhel ar foar iou hag ar mar hajou, o-deus, ouspenn an iñtañsion-ze, an iñtañsion merket-mad da establisa komunasionou avantajusoh d'ar hoñvers, da renta êzetoh an trafik etre ar sitoaianed. Tromplerien eo ar re a supoz d'ar Gouar namant ha d'ho administratourien iñtañsionou disheñvel. An dud a wall iñtañsionou disheñvel. An du a iñtañsionou-ze en em vireuz ar bunision a veritont, en euren

bunicion a veritont, en euren em servich, evit ho troumpla, eus an devaligen ... Ho ehelaou a red, hoc'h esposi, ho sacrifia a rond, en eurbresecq deoc'h d'en em rebelli a enep al lezennou : rag al lezennou a boan a zo great evit assuri eczecusion a lezennou madaelezaz, d'a bere dre an dallentez ar vraçzà a reûset cren em soumetti.	em zervij, evid ho trompla, euz an deñvalijenn... O selaou a ret, oh espozi, o sakrifia a-rond, en eurbrezeg deoh d'en em rebeli a-eneb al lezennou : rag al lezennou a boan a zo greet evid asuri egzekusion a lezennou madelezuz, d'ar re dre an dallentez ar vrasa a reüset krenn 'n em soumeti.
Ar rete an Directoirexecuti[eus ar bevar zec-ved devez a viz germinal diveza, a ra urz d'a boursu, dirag an Tribunal a Boliç, piou bennac a zeufe d'a exposi, nemet an deyou statudet, e var c'hadourez ermar c'hajou public. An ar rete-ze a recevo, en depar tamant-mà an eczécution ar rigolyuezà ... Impliget hon deus, evit meritout ho confianç, hon oll sourci, hon holl attançion da rei deoc'h d'a anaout dispositionou peb lezen, ha bolontez absolut ar Gouar namant. N'ho deus war ar poent-ze netra da damaI deomp. Adreczet-hon deuz deoch, evit ho preservi a eneep ar c'husuliou fall, instructionou war instruetionou; n'hon deus ehanet d'ho c'hexorti, da recommandi d'eoc'h car oud ha respetit institucionnou ar Republiq. Impliget n'hon deus ol moyennou, oll buiczanç an autorite hoc'h eus confiet deomp. Rigol ar poaniou eus a bere tizpoz ar var nerryen a vo, pelloc'h par taich adversourien al lezennou.	*Ar rete an Directoirexecuti[* euz ar bevar zeg devez a viz "germinal" diweza, a ro urz da boursu, dirag Tribunal a Bolis, piou bennag a zeufe da egspozi, nemed an deiziou statudet, e var hadourez ermar hajou publik. An "ar rêté"-ze a resevo, en depar tamant-mañ, an egzekusion ar rigolusa... Implijet on-deus, evid meritoud ho koñfiañs, on oll soursi, on oll atañsion da rei deoh da anavezoud dispozisionou peb lezenn, ha bolontez absolu ar Gouar namant. N'o-deus war ar poent-se netra da damall deom. Adreset on-deus deoh, evid ho prezervi a-eneb ar huzuliou fall, iñstruksionou war iñstruksionou, n'on-deus ehanet d'ho egzorti, da rekomañdi deoh kar oud ha respeti iñstitusionou ar Republik. Implijet n'on-deus oll moaiennou, oll busiañs an otorite hoh-eus koñfiet deom. Rigol[1] ar poaniou euz ar re e tispoz ar var nerien a vo, pelloh par taj adversourien al lezennou.
E Kemper, 7 thermidoran **VI.**	E Kemper, 7 "thermidor" bloaz VI.
Manifeste des Amis de la Constitution de Kimper. (1791).	**Manifeste des Amis de la Constitution de Kimper. (1791).**
Manifeste des Amis de la Constitution de Kimpersurla constitution civile du Clergé Des deserts Danguy, Président. Vellerde Kersalaun, Secrétaire. Aimez, idem Abgrall, idem Demizit, idem **P.** Testar d fils, Président de l'Association établie à Lesneven.	Manifeste des Amis de la Constitution de Kimpersurla constitution civile du Clergé Des deserts Danguy, Président. Vellerde Kersalaun, Secrétaire. Aimez, idem Abgrall, idem Demizit, idem **P.** Testar d fils, Président de l'Association établie à Lesneven.
E Kemper, en uguent a devès a vis c'huevrer1791.	E Kemper, an ugent a viz c'hwevrer1791.
BREUDEURHA MIGNONET,	BREUDEURHA MIGNONED,
- An Assamblé national hag ar Roue evit soulagi ar Bobl, hag ispicial an dud divar ar meas, peré guechal a baee ho unan an oll offissourien eus an ilis, ho deuz suprimet an Deogou hag ar prividiou hag assignet pensionnou caerha traitamanchou avantachus dre ar chant dan Eskibien, dar Bersonnet, dar	An "Assamblée nationale" hag ar Roue evid soulaji ar Bobl, hag ispisial an dud diwar ar mêz, ar re gwechall a baee o-unan an oll ofissourien euz an Ilis, o-deus suprimet an Deogou hag ar prividiou hag asignet pensionnou kaerha treitamañchou avantachuz dre ar hant d'an Eskibien, d'ar Bersoned, d'ar

[1] Rigol : gar vder

c'hureet, dar Venech ha dar Leanezet.

Dre kement-ze ny en'trezomp tud a kaer, bourc'hisien, mar chadourien, ha michirourien, a baeo breman horlod euz an dispign-zé, ar pez nar remb-ket guech-al.

Maes abar s paea ar re a dlé labourat e guinien horSalverJesus-Christ, gand ar c'hant ar Bobl e voa just en em assuri eus ho fideIité; rac da neubeuta na dleomp paea nemed servichourien (offissourien) fidel ha thouet.

An decrejou nevez-ma ho deuz displijet da lod eus an dud a Ilis, hag ispicial da kalz Eskibien ha da veura bersoun, pére zo ken avar icius na hellerket ho rassazia a vadou.

A viscoaz e ezo bet an dud a iliz brudet da veza re amourouz a vadou temporel ; Guech-aJ ho daoüe invanted heurgourc'hemenevit souten ho avar izded :

An deogou hag ar prividiou
Ar pes a dlees dan iliso
Deuz do paea gant leadet
Pe anez e vi daounet.

Na eus ket pell amsere vize desket ar gourc'hemen fal-ze dar vugale erc'hatrec'his.

Credet, horBreudeurkes, no deuz ket chanchet sentiment war chabistran interestr« *Eban en e croc'hen e var vo ar Laouar n nemet discroc'hennet evé e beo.* »

Dre interest hebken, e revusont brema ar soumission d'all lezen.

Dre interest na fall ket dezo paea vis a vis dho breudeur-all, ho lod eus ar c'har gou eus an Taxou, hag eus ar rollou.

Rebelet ha revoltet ezeint oud an nation hag eus ar Roue evet conservi en dispid da bep-unan, ho guiriou control da interestrar Goumun ha dan Aviel.

Glac'har et ezeint ispicial abalamourma eo distruzet an Deogou hag ar prividiou en em glevet ezeint gand an dud chentil guech-aIl, trouet ezeint en tu gantho evit en em souten assambles en ho droajou dinatur.

Maes na nem gaveont ket cre avoualch evit resista dar goümun kehit ma nem gendalc'hemb unanviet assamblez.

Rac-ze e teuont bremâ da chuea e henoyou an dud an tan eus ar rebelliou, evit lackaat an disanzion en hon touez.

Bezet war evez, horBreudeur, c'hui pere na zo ket gouyec avoualc'h euz ar zou hon adversourien. Diouallet ne vech incidiet gant an dud maliciuz a zo e clascq ho trompla.

gureed, d’ar Veneh ha d’al Leanezed.

Dre gement-ze ni entrezom tud ha kaer, bourhizien, mar hadourien, ha michirourien, a baeo bremañ orlod euz an dispign-ze, ar pez na reem-ket guechall.

Mez a-bar s paea ar re a dle labourad e gwinienn orSalverJezuz-Krist, gand ar hant ar Bobl e oa just en em asuri euz o fideIite ; rag da neubeuta na dleom paea nemed servijourien (ofissourien) fidel ha touet.

An dekrejou nevez-mañ o-deus displijet da lod euz an dud a Iliz, hag ispisial da galz Eskibien ha da veura berson, ar re zo ken avar isiuz na hellerket o rasazia a vadou.

A viskoaz ez eo bet an dud a Iliz brudet da veza re amourouz a vadou temporel ; Gwechall o-devoe iñvantei eurgourhemenn evid souten o avar isted :

An deogou hag ar prividiou
Ar pez a dleez d’an ilizou
Deus d’o faea gand leaded
Pe anez e vi daonet.

Nan eus ket pell amzere vize desket ar gourhemenn fall-ze d’ar vugale erhatekiz.

Kredet, orBreudeurkêz, n’o-deus ket chañchet santiment war chabistran interest « *E-bar z en e grohenn e var vo al Louar n nemed diskrohennet e ve e beo.* »

Dre interest hebken, e refuzont bremañ ar soumision d'al lezenn.

Dre interest ne fall ket dezo paea “vis-à-vis“ d’o breudeur-all, o lod euz ar har gou euz an Taksou, hag euz ar rollou.

Rebelet ha revoltet ez int ouz an nasion hag ouz ar Roue evid konservi en despet da bep-unan, o gwiriou kontrol da interest ar Goumun ha d’an Aviel.

Glahar et ez int ispisial abalamourma eo distrujet an Deogou hag ar prividiou en em glevet ez int gand an dudchentil gwechaIl, touet ez int en tu ganto evid en em zouten asamblez en o droajou dinatur.

Mez na ‘n em gavont ket kreñv a-walh evid rezista d’ar goumun keid ma ‘n em gendalhem unanviet asamblez.

Rag-se e teuont bremañ da hweza e eneiou an dud an tan euz ar rebeliou, evid lakaad an disansion en on touez.

Bezet war evez, orBreudeur, c'hwi ar re n’int ket gouezieg a-walh euz ar zou on adversourien. Diwallet ne veh iñsidiet gand an dud valisiuz a zo o klask ho trompla.

Mar deut da rei feiz d’o homsou e vezoh

Mar deut da roet feis do c'homsou eviet pleguet ha liferet gouasac'h evit morsé; diseleget eviet c'hoas dan dachen war an hentchou bras, distiguet eviet a creis ho ligné evit beza enrollet ermilissou, ergar de-côte pe e touez ar var tolodet. Chom a rafet didan dorn an dudchentil péré ho kendalc'ho birviken en ho ehadennou coz.

Rac-ze na gollet ket an occasion zo kiniguet deoch evit sortial eus an esdavach; mar fayet houman ne c'haflet muy.

Evit kement-ze, beziet courachuz bepred, resistet gand nerz ha prerseverancz dan docrin pernicuz ha treitourhe ve gallet prezec en ho toues. « *Diouallet eus agidou ar ' Bleis Cuzet didan chupen ar pastor.*)

Bezit fidel dar Roue, ha dreist peb tra da Lezennou zo furmet a nevez evit ho protegi ha mirat ha viet veczet eguis guech-al.

Credet, war poinchou-ze, dre préferancz, ho Breudeuran habitanded eus ar c'heriou mar chat, e touez pe ré zo neuvera dut gouyec, ha cals Beleyen devot hag habil capabl d'ho heona war chabistrar religion.

Ne eo ket beleyen mat a vanko mar deuz ar re zo ên ho touez d'ho trompla ha da revus thouat fidelite dar lezen ha dar Roue.

Bete hen hon deus ar consolation da velet penaus an *Assamblé national* ac ar Roue ho deuz respectet ha rentet henor,ha soumission dar *Religion Santel* e pehini hon deus ar bonheurda veza ganet. Retablisset ho deuz hebken ar reglamanchou ancien. Reformet ho deuz euve an disursiou pe re a voae evit bep christen, eurscandal-bras.

Mar deuz unan benac da zouten en ho touez, nen deus ket ar Bobl an droat da henvel an esquibien hac Ar Bersonnet, na credet ket anezo, ho trompla a fal dezo, hac ho insultti assamblé : *A viscoas mouez ar bobl a zo bet mouez Doue.*

Couscoude siouaz ! abaoue pell amseren deus ar bobl kollet e vouez; uzurpet he voua Droajou ar Goümun e beb fesson.

An uzurpatourien a roa ar van da veza disonjet penaus e amseran ebestel ha pel amsergoude, e voue ar Bobl a hanve an Esquibien, ar Bersonnet hag ar Pabet memes.

Maes ar pez a voue mat e amseran ebestel, ne dal netra breman war meno meura velec interesset.

Couscoude an Ebestel a voue Sent hag a roe miraclou bras gand sicourar Speret Santel.

pleget ha liveret gwasoh evid morse; diseleget[2] e vezoh c'hoaz d'an dachenn war an hentchou braz, distiget e vezoh a greiz ho ligne evid beza enrollet ermilisou, er"gar de-côte" pe e-touez ar var toloded. Chom a rafet dindan dorn an dudjentil ar ré ho kendalho birviken en ho chadennou koz.

Rag-se na gollet ket an okazion zo kinniget deoh evid sortial euz an esklavaj ; mar faeet houmañ n'he havet mui.

Evid kement-ze, beziet kourajuz bepred, rezistet gand nerz ha prerseverañs d'an doktrin pernisiuz ha treitoura vez gallet prezeg en ho touez. « *Diwallet euz ajidou ar Bleiz kuzet dindan chupenn ar pastor.*)

Bezit fidel d'ar Roue, ha dreist pep tra da Lezennou zo furmet a-nevez evid ho proteji ha mired na vefeh vegzet e-giz gwechall

Kredet, war poenchou-ze, dre breferañs, ho Preudeur, an habitanded euz ar hêriou mar had, e touez ar re zo a dud gouizieg, ha kalz Beleyen devot hag abil kapabl d'ho eeuna war chabistrar relijion.

N'eo ket beleien vad a vanko mar deus ar re zo en ho touez d'ho trompla ha da refus touad fidelite d'ar lezenn ha d'ar Roue.

Beteg-henn on-deus ar goñsolasion da weled penaoz an *Assembleé nstionale* hag ar Roue o-deus respektet ha rentet enor, ha soumision d'ar *Relijion Santel* en hini on-deus ar "bonheur" da veza ganet. Retabliset o-deus hepken ar reglamañchou ansian. Reformet o-deus ivez an dizursiou ar re a oe evid bep kristen, eurskañdal-braz.

Mar deus unan bennag da zouten en ho touez, n'he-deus ket ar Bobl an droad da heñvel an eskibien hag ar Bersoned, na gredet ket anezo, ho trompla a fell dezo, hag ho iñsulti asamblez : *A viskoaz mouez ar bobl a zo bet mouez Doue.*

Koulskoude siwaz ! abaoe pell amzerhe-deus ar bobl kollet he mouez; uzurpet e oa Droajou ar Goumun e eeb feson.

An uzurpatourien a roa ar van da veza dizoñjet penaoz e amseran ebestel ha pell amzergoude, e oe ar Bobl a anve an Eskibien, ar Bersoned hag ar Babed memez.

Mez ar pez a oe mad e amzeran ebestel, ne dalv netra bremañ war meno meura veleg intereset.

Koulskoude an Ebestel a oe Sent hag a ree miraklou braz gand skcourar Spered Santel.

An Ebestel a oa leun a gar antez evid salvidigez o breudeur; mond a reent war o zroad euz an eil penn euz ar bed d'egilé, evid

[2] diseleget : kaset c'hoaz da labourad

An Ebestel a voua leun a gar ante evit salvidiguez ho breudeur; mont a reent war ho zroat euz an eil penn eus ar bed da eguilé, evit gonis henoyou da Zoue.

Ar re-ze a respecté Lezen ar Rouanet ; ordrreni a reent dar christenien a Bers Doue, ar soumission da Lezennou a dan ordronnançou Recommandi a reent dreist bep dra da bep christen, ar peoch, an union, hag ar guirgar ante.

E nem gar et, emezeint, eguis ma oc'h car et gant ho tad pehini zo en Eon. Bezet douçz e kenveran nessan, par dounet do adversourien, *rentet da Cezar ar pez a zo da Cezar , ha da Zoue ar pez a zo da Zoue;* chetu ase Langach an ebestel.

Maes siouas ! an ebestel eus an amserbremân, a chouch dezo beza Brassach Sent evit ar re zo bet guech al; na reont ket miraclou aguisteu rac ar Speret Santel zo tec'het dioud'heu. Ar reman so tud chentil e kenverar re zé, ar madou hac ar chervat na vancq ket dezo, mont a reont e car os pe war var ch da visita ar christenien.

Eskibien an amserman zo bet hanvet gand ar Roue, pe gand e congé gand an Ducket, ar Bar ounet, ar Contet, hag an Introunezet euz ar Lez.

Rac ze he nem estimont Brassach Sent e-vit an eskibien kenta, pere ne voua nemet *Laouejen* hanvet gand ar Bob!.

Evit kendalc'h ar point-chou ze, e lavar ont deamb bremâ e ezo guellach Mouez ar Brincet, evit Mouez ar Bobl, ha penaus ne eo mui *Moutez ar Bobl, Mouez Doue.*

Chetu aze, horBreudeurkaez, langach meura zen a ilis ha meura zen *bigot* a ra ar van da veza *spontet* abalamourma fellerlackaat ar Veleyen en hent mat evit mont dar *Bar ados.* Maes re gouyec oc'h eus ho religion evit cridi eviez kcment-ze langach ar *Speret Santel.*

Dre c'hacz Doue e nem caf c'hoas en hon touez kalz eskibien ha kalz beleyen hervez calon Doue, pe re a roa deompan *Exemplou mat* eus an oll vertuziou cbristen, ha eus ar soumission dar Lezennou, ar re ze heb-ken a verit ho fisiancz, lavar et a refont doc'h, kercouls a ni, ne èzo ket bet attaket ar Feis, ha penaus ne eus groet bete hen, nemed reglamanchou war disciplin an ilis, hag an dar via war madou temporel an dud a ilis.

Ar Roue hac assemble national no deus ket distrujet ar Sacramanchou nac ar misteriou na point ebet eus *Aviel horSalverJesus Christ* erpoinchou ze e consist

gonid eneiou da Zoue.

Ar re-ze a respekte Lezenn ar Rouaned ; ordreni a reent d’ar gristenien a-berz Doue, ar soumision da Lezennou ha d’an ordronañsou Rekommapdi a reent dreist bep tra da bep kristen, ar peoh, an union, hag ar gwirgar antez

.

En em gar et, emezo, e-giz ma oh kar et gand ho tad an hini zo en neñv. Bezet dous e-keñveran nesañ, par donet do adversourien, *rentet da Cezar ar pez a zo da Cezar , ha da Zoue ar pez a zo da Zoue;* setu aze langaj an ebestel.

Mês siwaz ! an ebestel euz an amzerbremañ, a zoñj dezo beza Brasoh Sent evid ar re zo bet gwechall; ne reont ket miraklou e-giste rag ar Spered Santel ‘zo tehet dioute. Ar re-mañ zo tudjentil e-keñverar re-ze, ar madou hag ar chervad ne vank ket dezo, mond a reont e kar os pe war var h da vizita ar gristenien.

Eskibien an amzer-mañ zo bet anvet gand ar Roue, pe gand e goñje gand an Duked ; ar Var oned ar Gonted hag an Introunezet euz ar Lez.

Rag se en em estimont Brasohh Sent evid an eskibien genta, ar re ne oant nemed *Laoueien* anvet gand ar Bobl!.

Evit kendalh ar poeñchou-ze, e lavar ont deom bremañ ez eo gwelloh Mouez ar Briñsed, evid Mouez ar Bobl, ha penaoz n’eo ket mui *Mouez ar Bobl, Mouez Doue.*

Setu aze, orBreudeurgêz, langaj meura zen a Iliz ha meura zen *bigot* a ra ar van da veza *spontet* abalamourma fellerlakaad ar Veleien en hent mad evid mond d’ar *Bar adoz.* Mês re houzieg oh euz ho relijion evid kredi e vez kcment-se langaj ar *Speret Santel.*

Dre hras Doue en em gav c'hoaz en on touez kalz eskibien ha kalz beleien hervez kalon Doue, ar re a ro deom an *Exemplou* mad euz an oll vertuziou kristen, hag euz ar soumision d’ar Lezennou, ar reze hepken a verit ho fiziañs, lavar ed a refont deoh, kerkouls ha ni, n’eo ket bet ataket ar Feiz, ha penaoz n’eus greet beteg henn, nemed reglamañchou war disiplin an Iliz, hag an dar nvuia war madou temporel an dud a Iliz.

Ar Roue hag an “assemblée nationale“ n’o-deus ket distrujet ar Sakramañchou nag ar misteriou, na poent ebed euz *Aviel orSalverJezuz Krist* erpoeñchou-ze e koñsist ar religion ha nompas ar reglamañchou kompozet evid interest an dud a iIiz.

ar religion ha non pas ar reglamanchou composet evit interest an dud a ilis.

Disderiet en deuz ar roue ac Assamblé national, respecti ha protegi bepret ar religion Santel zo bet discleriet deomb gand an ebestel, maes necessere voe pellaat diousc'hi an dizurziou dre pere e oa diffiguret.

Credi a reomp par fet horBreudeurhag hormignonet, ne viet ket decevet dre gomzou hon aelversourien maes abalamourma ho deus a bep sort ar zou evit ho insidia hon deuz kemeret ar resolution da ziscriva deoch, evit souten ho courach hag ho resolutionnou mad, ha goude beza ho saludet, evit kinig deoch horsicouriou hag hon avisiou mat Na ouffech ket oberbrassach pligeadurdeomp evit ho lackaat èn occasion d'ho impligea èn ho kenver: Rac-ze bezet ên assurancz war ar Le hon deuz groet da veza a unan ganoch evit Souten ho interest betec ar Mar o.

Signet an offissourien pere so e car g evit presida an Association eus a Vignonet ar Constitution hag ar Roue etablisset erkaera Kemper. *Veller*administratouran depar tamant, ha secretoureus an association. *Aimez,* secretour, *Abgral,* administrateureus an district, ho secretoureus an Association. *Deredec,* mar chadour, ha tresoriereus an Association. *Demizit,* secretour, *Des deserDanguy,* President eus an Association, ***P.*** *Teslar d,* ar mab, President eus Association mignonet ar Constitution etablisset erkaera Lesneven pehini present so bet pedet da signa assamblé gant an offisourien eus an assamblez.

A Kimperle 20 février1791.

Diskleriet en-deus ar roue hag an “Assamblée nationale“, respekti ha proteji bepred ar religion Zantel ‘zo bet diskleriet deom gand an ebestel, mêz nesesere oe pellaad diohti an dizurziou dre ar re e oa difiguret.

Kredi a reom par fet orBreudeurhag ormignoned, ne vezoh ket desevet dre gomzou on aelversourien mêz abalamourma o-deus a bep sort ar zou evid hoh insidia[3] on-deus kemeret ar rezolusion da ziskriva deoh, evid souten ho kouraj hag ho rezolusionnou mad, ha goude beza ho saludet, evid kinnig deoh orsikouriou hag on aviziou mad. Na oufeh ket oberbrasoh plijadurdeom evid ho lakaad en okazion d'ho implija n ho keñver: Rag-se bezet en asurañs war ar Le on-deus greet da veza a-unan ganeoh evid Souten hoh interest beteg ar Mar o.

Signet gand an ofisourien ar re ‘zo e kar g evid prezida an “Association“ euz a Vignoned ar Hoñstitusion hag ar Roue etabliset ergêra Kemper. *Veller*administratouran depar tamant, ha sekretoureus an association. *Aimez,* secretour, *Abgral,* administrateureus an district, ho secretoureuz an “Association“. *Deredec,* mar hadour, ha teñzoriereuz an “Association“. *Demizit,* sekretour, *Des deserDanguy,* Prezidant euz an “Association“, ***P.*** *Teslar d,* ar mab, Prezidant euz “Association“ mignoned ar Hoñstitusion etabliset ergêrra Leaneven an hini prezant ‘zo bet pedet da signa asamblez gant an offisourien euz an asamblez.

A Kimperle 20 février1791.

Notenn a-benn Embann an Hirwaz : pa n’eus nemed eurfrazenn bennag, lakaet int bet dioustu hervez an doar e-skriva a-orin.

Décrets de la Convention nationale.
(Ans II et III).

Décret du 7e jourdu 2e mois de l’an second

- Relatif d’an dispignou an anlevamant euz a signou ar roueac'h[4] en ilizou hag ermonumañchou aIl publik.

.

Décret de la Convention nationale du 13 brumaire an **Ill.**

- Pehini a zisklerie propriété national an holl actif affectet d'ar fabricou a da ackit ar fondationou.

Décret du 25 brumaire an II.

- Pehini a aczin dan humenidiguez yzomecq a dan diskadurez ar presbytalyou eus ar c'hommunyou o devezo renonczet dall lesen publicq.

Décret du 2 frimaire an II :

---

[3] insidia : lakaad da obertraou fall.

[4] roueac'h : rouantelez.

- War sujet incorporation ar citoyanet eus ar henta rekisition erhadreou ancien

Decret war ar c'his eus ar gouar namant provisouerha revolutionner, eus ar 14 eus ar mis hanvet frimaire, eil bloas eus ar Republicq :

TITRE **Ill.** - Ar c'homission eus ar c'hassidiguez al lezennou e devezo en e vureviou an dud necesserevit trei an
decrejou en meura langaich c'hoaz anavezet e Franç.

Décret du 23 nivôse an II :

- War ar gounideguez eus an avalou-douar .
-

Décret du 23 nivôse an II :

- E kenvergounideguez douar ou defeneuryen ar Vam-Bro.

Décret du 8 pluviôse an II :

- Pehini a ordrenn an établiczamant eus an instituteryen gallecq war ar measyou eus a kalz a depar tamanchou euz a bere an habitanded a bar lant yezou diffar ant.
-

1er AR TICLE.

Etabliczet evezo en decq devez, dagounta eus an deiz eus ar bublication eus an decret presant, un institutereus al langaich gallecq ebar s en pep commun war ar meaz ebar s en depar tamanchou Morbihan, Finistère, Costezyou-an-Nord, ac ebar s en ul loden eus a depar tamant al Loar -izelaf a bere an habitanded a bar lant un yez hanvet brézounecq.

IV

... En deizyou a decadi, e raïnt lecturd'ar bobl ac e troïnt e brezounecq a c'henou ebken, al lezennou eus ar Republicq, o prefery ar re ho deus rapport d'ar gounidegues a da viryou ar citoyanet.

Décret du 13 pluviôse an II :

- Pehiny a ordren ar par taich eus a ursecoura zec milion ebar s en oll goumunyou eus ar Republicq.

Décret du 13 pluviôse an II :

Pehiny a ordren un troch extraodinal euz ar c'hoajou ebar s en forestjou ar Republiq.

Décret du 27 pluviôse an II :

Var an ar registramant eus ar procejou-verbal eus goall-oberyou commettet ebar s ar forestjou.

Décret du 6 ventôse an II :

-Pehiny a autoris an Administracionou eus an district da laqat e requisibiou an oll coageou Dero eus an oad a uguent vloaz, a dindann uguent-vloaz.

Pehini a declar acquisitetd'ar Republic madou an dud a ilis ha breudeurlic a so en em deportet pe a zo bet deportet, hac a gompren urmod a exécution eus an decret .eus a 17 a vis guengolo diveza, var an dud casset e meas eus ar vro.

- Decret eus ar Gonvancion national euz an eil a vez germinal, an eil bloas eus ar epublicq francz, unan hag indivisibl-pehini a ranferm urproclamacion eus ar Gonvancion national d'ar bobl a Francz.

Décret du 14 germinal an II de la République française :

- Var ar mandajou da ar reti pere a vezo delivret a enep an dud var bere ez eus bet approuvet goall-gunduou, ebar z ar goar dounyez pe erverz eus ar madou national, ambauchadurez, qen-dorfeterez eus an emigrantet, a fabrication pe da
veza gret antren assignajou pe moneys faus.

Décret du 18 germinal an II :

Pehiny a ordren un leveen extraordinal eus a qezecq ac a vulet.

Décret du 22 germinal an II :

- Var Tueryen[5] an dud a iliz sujet d'an déportaçion.

Ar rêtés et Proclamations des représentants du Peuple.
1
(Ans II et JII).

- Ar representatatet eus ar Bobl e quichen ar porzyou hac ar c'hostessyou eus a Vrest hac eus an Oriant.

Brest an 9 vendémiaire (mis ar Vendaich) eus an trede bloas eus a Republiq Franç, unan hac indivisibl.
« Surles menées des prêtres réfractaires et des émigrés dans l'intérieurdu Finistère. »

Ar rêté du représentant du Peuple Laignelot, du 25 pluviose an II,
Instruction var ar C'houllideguez ac an uzaich eus an avalou-douar
Cette instruction a été reproduite *in extenso,* en français et en breton, dans le *Bulletin de la Société d'Agriculture de*
l'ar rondissement de Brest, 1878, p. 183 et suiv.

Proclamation des représentants du Peuple Topsent, Brue, Guezno et Guermeuraux habitants des campagnes surle débar quement des anglais dans le Morbihan, 11 messidoran **III.**
Libertez, Ingalder, Unvez, Guen vreuzdeur, Honestis, Justiç.
- En Hano d'ar Bobl à Franç. - Topsent, Brue, Guezno ha Guermeur, represantourien ar Bobl equichen ar meou costeziou Brest ha Cherbourg, hac en depar tamanchou eus o dépandanç, hac equichen costezyou ha Perzier-morBrest hac an Oriant.
D'an dud a zivar ar maes

CITOYANET,

Sellit pe seurt drouceuriém ho mananç ! Sellit ar voalen estlamus hoc'h eus tennet var ar ch'antoniou-ma deut edus dre ho labour! Ya, ar gasony, da lavar et eo, an digastera galsa c'hanoc'h evit. ar mad cumun ;o c'hredoni re habasq, o inclinationou re prest da lesel o zrompla dre conchou vean, pere a noaz sul-vuyoc'h d'o avantaich, ma seblantout pligeout muy d'o c'hoantidiguez; an digouraich, da lavar et eo, ar sempladurez gant pehini ar -re-al o deveus permettet beza gouar net ha moustret dre an nombr bihana, pc stleget dre goal exemplou ; an ampeichamanchou hirvoudus ganet dre an dispositionou faIl-ze ; an traou-ze oll o deus har diet hon adversourien ganet, a re da bere hon tadou o deus touet ar gassony hirbadus, squiant heritabl pehini e tlet lacât doun en ho eneou.

Ar Sauzon (an hano hepquen eus ur bobl quen disleal hac ambicius ho lacaï da drefremi a eun hac a zespet) ; ar Sauzon pere o deus maguet an oll drouc a so bet bete hirio en hon touez; ar Sauzon pere o deus trec'het an oll torfejou a voa possubl da goumeti a enep guir an oll bed; ar Sauzon pere, e creis triomphlou ar Republiq a Franc, hac epad ma en em bress an oll Stadou eus an douar bras da ober ar peoc'h pe alyanç gant-hi, ne allont quet esperout o-unan ar pez n'en deus quet bet ar -re-oll assambles ar gallout du ober, maes pere o deus feurmet ar plijeadur da roga epad neubeut deveziou, da viana al loden precius-se eus ar Republiq; ar Sauzon ar gar zus erfin o deus dislonquet var Ar voriou Car nac, e depar tamant Morbihan, un dastum a dud ar goassa o deus biscoas ampoësonet douar o bro.

An dud diambar quet-ze o deus commancet da zouguen e peb lec'h an houar n hac an tan ; an dud-ze a bilh, a zistruich, a laz, a veuntr; na espernont na re gos, na groaguez, na bugale ; en eur guer, ne zeus ha ne all beza netra sacrevit an dud-se pere a roer deoc'h evel abostolied eus ar religion catholic-romen, ii pere o deus ato tourmantet hac a dourmant c'hoas anezy.

En em glevet eta ractal, querzet assambles, casset gueneoc'h hoc'h ar mou hac ho poed; quemerit an dessein vailhant, maes necesser, da zont da gresqui an nivereus an dud calonec pere a ya da gombati ar vanden adversourien fero-ze, ha da vengi, en ur o distrugea. ar Souilh o deus greet d'ho pro. Sonjit ez eo red o c'haç

[5] Tueryen : notenn erskrid : Pour Cueryen (recéleurs).

quit ractaI, evit raï deoc'h muy a libertez da zastum ho foen hac hoc'h yd.
Bet sonch erfin penaus ar Sauzon n'o deus biscoas graet un disquen eürus var hor c'hosteziou; ha digacet sonch dezo eus ar quentel a deus recevet pa zint bet chasset eus an Oriant er bloas 1746, quer couls hac a ziaguent ha goude eus a Guelern hac a Sant Cast...
An declar acion-mâ a vezo cacet d'an depar tanchou eus ar Morbihan, ar Finister, ar Loër izela hac ar Vainch, pere a lacquaï e imprima, treï e brezonec, embann ha staga placar d e quement leac'h a vo ezom.
En Oriant, an II messidor, trede bloas eus ar Republiq a Franç, unan ha dirannapl.

E Hanue err Bobl à Françz.

PROCLAMATION
Represantandet er Bobl daveet e ar meyeu cuh-hiaul er Porheu-mor a Vraest, hac a Cherbourg, hac en depar tamanten tosta.

Traité de la Mabilais, Rennes le 1er floréal an III.
(Breton du Morbihan.)

Proclamation du général Hoche.
(An III).

- Patrie hon mam quemun. - Ar meyeu er Porheu mor a Vrest ag a Cherbourg.
Ir har tergénéral à Rouann, er 25 a: Vrumaire, blae trivet ag er Republiq unan hemp qum ha ne eel quet bout dispar tiet.
Lazar e Hoche, général maestri, d-en Dud a ziar er moesou, e-special d-en Dud youang ag er hetan réquisition n-ou des quet credet houah um rantein guet-ou honsordet.

Ar meyeu er Porheu mor a Vrest ag a Cherbourg. Rouann, enn 29 a viss brumaire, en trivet blé ag er Républiq.
Lazar e Hoche, general maestre d'y verdir ag en Ar meyeu.

Traité de la Mabilais.
(An III).
Disclaeracion err ré a gomand en ar mée catholic ha royale a Vretagne.
A la Mabilais, près Rennes (Rouann), le 1er floréal an **III.**

Jugements du Tribunal révolutionnaire de Brest.
(An II).

Bar nediguez rentet dre an Tribunal revolutionner établisset e Bret hevel ouc’h hini Par is, dre pehini e discleryet Yan-Mar i Branellec, boelecq rebell, beza bet sujet d’an deportaçion (casset ha dalc’het en ul leac’h merquet) ; dre gonséquanç a ordren e vezo livryet diouc’h-tu d’an exécuter eus ar bar nediguez criminal evit beza laqueat d’ar mar o e-bar z ar 24 heur...

Loi du 24 messidor an VII, sur la répression du brigandage et eds assassinats dans l’intérieur
Proclamation du Préfet Miollis
(An XII – 1804)

Lezen pehini a ordren da poulsa ar vrigandaich hac ar muntrou rentet ar pevar e var nuguent a viz messidor bloaz seis eus ar Republiq.

O consideri ez eo istand kemeret ar mesuryou gallouduz evid diar ben an avanczamant eus ar muntrou hac euz ar vrigandaich pe re en em furm e meura placz eus ar Republicq, ouc'h ar fonctionneryen public, an acquislteryen pe ar poczeczored eus an domanyou national, hac oc'h an oll citoyanet staguet ouc'h ar Gonstitutian eus an Trede BIoaz.

Proclamation de Miollis, préfet du Finistère, an XIII (1804).

- Miollis hanvet prefet eus an departamant Finister, d'an habitantet an départamant-ze.

Ar geltet, ho tadou coz, o deus roet deoc'h o zantiman·chou caerha nobl; c'hui eo ar bobl pehini, dre ho quyziou, ho langaich hac ho monumanchou simpl ha diasorn, a zisqueus ar guella e tennet ho sourcen purha diguemesck ctoc'h an nantion guenta-ze pehini a obligeas ul loden vraz eus ar bed da obeissa d'e lezennou, ha da heulia e c'hysiou. N'hoc'h eus quet chenchet abaoue quement-all a vloaveziou...

Lezen pehini a ordren da poulsa ar vrigandaich hac ar muntrou rentet ar pevar e var nuguent a viz messidor bloaz seis eus ar Republiq.

O consideri ez eo istand kemeret ar mesuryou gallouduz evid diar ben an avanczamant eus ar muntrou hac euz ar vrigandaich pe re en em furm e meura placz eus ar Republicq, ouc'h ar fonctionneryen public, an acquislteryen pe ar poczeczored eus an domanyou national, hac oc'h an oll citoyanet staguet ouc'h ar Gonstitutian eus an Trede BIoaz.

Proclamation de Miollis, préfet du Finistère, an XIII (1804).

- Miollis hanvet prefet eus an departamant Finister, d'an '" Ar geltet, ho tadou coz, p deus roet deoc'h o zantimanchou caer ha nobl; c'hui eo ar bobl pehini, dre ho quyziou, ho langaich hac ho monumanchou simpl ha diasorn, a zisqueus ar guella e tennet ho sourcen purha diguemesck croc'h an nantion guenta-ze pehini a obligeas ul loden vraz eus ar bed da obeissa d'e lezennou, ha da heulia e c'hysiou. N'hoc'h eus quet chenchet abaoue quement-all a vloaveziou...

Liser scrivet da vignoned eus ar C'honstitution a vontroulez gant ministrar Roue evit ar c'hontribucionou.

Citoyanet util, laboureryen honest ha mad, hed frenesiet ha drouc inspiret a deu d'hoc'h egar l, Lud haïtoura· deu d'o trompla, tud infam, conspiret en hoc'h enep, a den c'hoas d'o traïna e complodou eus a bere e reont coueza varnoc'h epquen an dangeriou hac ar misou. Humillet ouz-ho cuelet ingal dezo dirac daoulagat al Lesen, clesesperet me iuto velet ac'hanoc'h a nevez

LA RÉVOLUTION FRANÇAISE

Rapport great en Rano ar C'homité a silvideguez publiq, dre Maximilian Robespierre var ar rapporchou eus ar gredennou religius hac ar gundu a vuez vad gant ar penncaus-republican, ha var ar Gouelyou national, Seançz eus an 18 floreal, pe mis ar Bleun, an eil bloas eus ar Republiq Franç, unan hac indivisibl.
Imp. Audran, Brest. - Brochure de 44 pages.
Voici le Décret :
AR T. 1. - Ar bobl a Franc a anzao ar beza -eus a un douë oll galloudus, hac ar padelez eternel eus an ené.

Anzao a ra penaus an hommaich din.eus a zouë oll gallouduz a so ar praticq eus a deveryou an den.

~- --------~~~-...,
LA RÉVOLUTION FRANÇAISE
Da gaczony an Tyranded hac an traytouryen.
D'ar Guiryonez.
D'ar Justicz.
D'an Honesticz-Natur.
D'ar gloar ha d'an immortalded.
D'ar mignounaich.
D'ar vuez temperant.
D'ar gouraich.
D'an eünder a galoun.
D'ar vaiIIantiz stard meurbed.
D'an Disinteressamand.
D'ar Stoicism, pe d'ar parfeded dreist-natur.
D'ar garantez chast.

D'ar fidelded a bryedelez.
D'ar garantez a dad.
D'an teneridiguez a vam.
D'an dougeancz a vap.
D'ar bugaligou.
D'ar yaouancquiz.
D'an oad furm ha mellecq.
D'ar c'hozni, pe d'an discar r-oacl.
D'ar maleur.
D'ar squiant da labourat an douar .
D'ar spered inginus.
D'hon tadou coz.
D'ar Bosterite, pe d'ar re a deui var hon lerc'h.
D'ar Bonheur, pe d'ar chancz vad.

VIII

Ar c'homiteou eus ar silvidiguez publicq hac eus an desquadurez publicq a so carguet da bresanti un diczin, pe eur manyell da organisa, pe da furmy ar gouëllyou-se.

IX

Ar gonvancion nacional a c'half an oll talanchou din da servichout ar gaus eus an humenicliguez, d'an enor da goncours d'o etablissamand dre hymnou ha canaouennou civil ha calounecq, ha dre an oll moyennou a hellint contribui d'o c'haeraat ha d'o renta utel.

X, XI, XII, XIII, XIV, XV :

la fête de Doue holl Gallouduz sera célébrée le 20 prairial (pe miz ar prageyer) prochain.

Plan pe Diczin eus eur gouel da Zouë holl gallouduz da veza celebret an 20 prairial preposet gam David ha decretet gant ar Gonvancion national.
A veac'h querquent ar goulou deiz, ha dija son eur musicq bresellequear a ra en em glevet eus a pep leac'h hac a reont succedi da chalm ar c'hoant cousquet un dihun gae ha laouën.
Ar vell-dremm eus an heaul mad-oberus pehini a deu da bara, da ober beva ha da liva an natur, mignounet, breudeur, pryedou, bugale, tud coz ha mammou en em brecz guell-pevell da orni ha da celebri gouell an eczancz eus a Zoue, pe an divinitez.
Guelet a rear querquent-all ar banderollennou tri-liou onigeat deanvez an tiez, ar porchou a so decoret gant festonou glassez, ar bried chast a deu da trecza gant bocquedou ar pennad caer a vléau eus e merc'h muia caret, epad ma teu ar buguel da reï *Stardaïgou* da zivronn e vam, eus a pehini ez eo ar c'haera quempennadurez, ar map, d'ar vreach vigourus, em em grog eus e armou : ne fell deza receo ar bodryell nemet eus a zaouarn e dad; an den coz en eur moushoarzin dre blijadur, e zaoulagat glibied gant daëlou, ar joa a deu da santout yaouancqaat e ene ha e gouraich en eur bresanti ar c'hleze da zifenneuryen al liberte ...
Ar bobl a ra gant e gryadennou joayus meurbed da czoni ha laouennaat an ear .
Evel se yvez e ra en em glevet trous ar mor en e c'haezdigaez, pa deu an avel squiltrus eus ar c'hreiz-deiz d'e sevel ha d'e hiraat en traouyennouïgou hac ar forestou azyabell.

Ar rêté du Comité de salut public du 20 vendémi!lire an III
sur les subsistances.

- Extret eus ar Registereus an arreteou ar C'homite a
silvidiguez publicq eus ar Gonvancion national.

Circulaire de Guilmer, imprimeurà Morlaix, pour lancer une feuille française-bretonne.
- Discleria a raï deoc'h fldelamant an œuvrou mad ha carantezus dre bere e teuffot da garet ha da anaout guir mignonet al liberte hac an ingalder. Parlant raï deoc'h langachsimpl ha sclear eus ar Virionez. Scrivet e vezo e Gallec hac e Brezonec evit commodite ha descadurez peb hini.

- Avis eus administratourien an Directoire du départamant des Avoriou an Nord, d'o c'honcitoyanet, goude ar procès-verbal raportet gant commisser an Directouer pehini en deus quenoperet er pez a so cavet e castel la

Guyomarais. tost da Lamballe.

An Dispah hag ar brezoneg

Ar re o-deus feurmet "ar bar bar da roga e-pad nebeud deveziou, da vihanna al lodenn bresiuz-se euz ar Republik ; ar Zaozon ar gar zuz erfin o-deus dislonket war Ar voriou Kar nag, e depar tamant Morbihan, eun dastumm a dud ar gwasa o-deus biskoaz ampoezonet douar o bro. An dud diambar kek-ze o-deus komañset da zougen e peb leh an houar n hag an tan ; an dud-ze a hilh, a zistruch, a laz, a vuntr; ne espernont na re goz, na grwagez, na bugale; en eurger, n’ez eus ha ne hall beza netra sakrevid an dud-se ar re a rocrdeoh evel abosloled euz ar religion gatolik-romen, ar re o-deus atao tourmantet hag a dourmant c’hoaz anezo.

En em glevet eta raktal , kerzet asamblez, kaset ganeoh hoh ar mou hag ho poed ; kemert an dessein vaillant, mez nesesser, da zond da greski an nivereuz an dud kaloneg ar re a ya da gombati ar vandenn adversourien fero·ze, ha da vañji, en euro distrujaa. ar Souilh o-deus greet d'ho pro. Sonjit ez eo red a c'has kuit raktaI, evil ray deoh lllUY a liberlez da zastum ho foen hag hoh ed.

Bet soñj erfin penaoz ar Zaozon n'o-deus biskoaz greet eun diskeneürus war orhosteziou ; ha degaset soñj dezo euz ar gentel o-deus resevei pa’z int bet chaset euz an Oriant. Ar bloaz 1746, kerkoulz hag a-ziagent ha goude euz a Gelern hag a Zant-Kast". An dedar asion-mañ a vezo kaset d'an depar tamantchou euz ar Morbihan, ar Finister, ar LoerIzella hag ar Vañch, ar re a lakay e imprima, trei e brezoneg, embann ha staga plakar d e kement leh a vo ezomm.

En Oriant, an II messidor, trede bloaz euz ar Republik a Frañs, unan ha diramapl.

Kemper, imp. J.-J.-L. Derrien. - Placar d.

gandaich pe re en em furm e meura blas euz ar Republik, ouz ar fonksionnerien public, an akizisterien pe ar pozezored euz an domaniou nasional, hag oh an oll sitoaianed staget ouz ar Gonstitusionn euz an Trede Bloaz.

Miollis, anvet prefed euz an depar tamant Finister, d'an habitanted an dépar tamanL-ze.

... Ar Gelted, ho tadou koz, o-deus roet deoh a zantimantchou kaerha nobl ; c'hwi eo ar bobl an hini, dre ho kiziou, ho langach hag ho monumantchou simpl ha diasorn, a ziskouez ar gwella e tennet ho soursen purha digemmesg doh an nantion genta-ze an hini a oblijas eul lodenn vraz euz ar bed da obeisa d'e lezennou, ha da heulia e hiziou. N'hoh-eus ket cheñchet abaoe kemend-all a vloaveziou...

QuickTime™ et un
décompresseur
sont requis pour visionner cette image.